

espais — c

espais c. Creació contemporània a les escoles. Durant el 2021 s'està assajant un nou format d'aquest programa, basat en la vinculació d'un/a creador/a amb una escola pública d'educació primària. Els i les artistes desenvolupen una residència d'un any a l'escola, que també posa a la seva disposició -set dies a la setmana, les 24 hores del dia- un espai (preferentment un estudi/taller) on es localitza la seva residència. La residència a l'escola es pot prorrogar per un màxim d'un any més.

espais c és un programa del Consorci d'Educació de Barcelona i de l'Institut de Cultura de Barcelona. Va ser ideat conjuntament amb la Universitat Autònoma de Barcelona l'any 2015. En aquesta nova etapa d'espais c, la coordinació i mediació del programa és a càrrec de Fabra i Coats: Centre d'art contemporani i d'Experimentem amb l'ART, amb la participació d'HANGAR, la Fundació Antoni Tàpies i la Fundació Suñol, com a centres associats a cada espai c.

En aquesta nova edició pilot (2021-2022) hi participen tres centres educatius (Escola Josep Maria de Sagarra, Institut Escola Eixample i Institut Escola ARTS), seleccionats per mitjà de convocatòria pública, en el marc de la CUP (Convocatòria Unificada de Programes), que anualment convoca el Consorci d'Educació. Les artistes (Rosa Llop, Regina Giménez i Neus Frigola) han estat proposades per cadascun dels equips de mediació, que acompanyen el desenvolupament de cada espai c. Els espais c que d'aquesta edició són:

espai c a l'Escola Sagarra

artista: Rosa Llop

equip de mediació: HANGAR

espai c a l'Institut Escola Eixample

artista: Regina Giménez, amb la col·laboració de Rafel G. Bianchi

equip de mediació: Fundació Antoni Tàpies

espai c a l'Institut Escola ARTS

artista: Neus Frigola

equip de mediació: Fundació Suñol

espai c a l'Escola Sagarra
Rosa Llop
Amb la mediació d' HANGAR

Escola Josep Maria de Sagarra

Des de 2012, l'Escola Sagarra –en aliança amb el Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA)- ha incorporat les arts visuals com un dels eixos vertebradors del seu projecte educatiu i de la transformació del propi centre. En aquest context, l'any 2015 ja va participar en la primera edició d'espais c. El Projecte Educatiu de Centre, aprovat al 2018, incorpora l'espai c com un element clau del centre. El seu desenvolupament ha suposat per l'escola canvis organitzatius d'espai i de temps i ha enriquit el debat sobre les quotidianitats, rols, projectes i, sobretot, sobre l'autonomia i gestió de l'espai per part dels alumnes.

L'escola Sagarra està situada al barri dels Penitents, al nord del Districte de Gràcia i està a la frontera dels barris de la Teixonera i Sant Genis del Districte d'Horta-Guinardó.

Rosa Llop

Rosa Llop és dissenyadora, professora i autora. Ha orientat la seva investigació en el llenguatge gràfic, la crítica a la interfície i les metodologies de creació.

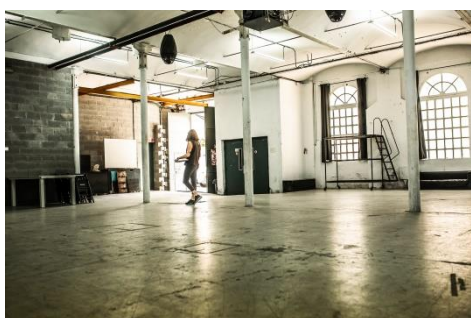
Amb més de 20 anys d'experiència professional en l'àmbit del disseny editorial i la difusió d'activitat cultural, també ha estat autora i curadora de continguts per a revistes, llibres i exposicions sobre crítica del disseny per a entitats culturals com el FAD, el CCCB, l'ICUB i la Diputació de Barcelona entre d'altres.

Ha participat en projectes de recerca tant d'àmbit nacional com internacional. I s'ha desenvolupat en la docència i la direcció de programes de postgrau per a escoles universitàries com ara ELISAVA, BAU i la UOC. També ha participat en associacions vinculades al foment del disseny (Junta FAD 2005-2009; Col·lectiu GRRR 2000-2019)

La pràctica professional i artística de Rosa Llop respon a la necessitat de qüestionar els constructes que delimiten i predefeixen el rol del dissenyador. Rosa utilitza la investigació com una estratègia per observar la contemporaneïtat, parant especial atenció a la sistematització dels processos creatius i les polítiques de representació. El seu llenguatge formal cerca l'acció mínima i li interessen el silenci, el buit i l'invisible com a actes de significació.

La proposta de Rosa Llop per a l'Espais C consisteix en el projecte d'investigació *Entrepensar*.

Entrepensar és una metodologia de recerca generativa utilitzada per mediar en processos col·lectius, que aplica llenguatges no discursius com a eina per explorar, entendre i qüestionar la realitat de manera col·lectiva.

HANGAR

HANGAR ha realitzat una convocatòria entre els i les artistes residents, específicament orientada a participar per primera vegada a espais c. A continuació, ha implicat a l'equip educatiu de l'Escola Sagarra en la selecció de l'artista resident.

HANGAR és un centre de producció i investigació artística establert a Barcelona des de fa més de vint anys. Forma part de la xarxa de Fàbriques de Creació. La seva missió és recolzar als creadors en totes les fases del procés de recerca i de producció dels seus projectes, facilitant l'accés als recursos materials i tècnics necessaris, aportant un context d'experimentació i de lliure transferència de coneixements.

L'objecte d'HANGAR és defensar un espai experimental i facilitar l'accés a les eines de producció i recerca artística, amb un funcionament coral des de el qual es defineix l'*ethos* democràtic del projecte. Entre altres recursos, el centre ofereix espais de taller destinats a artistes tant locals com nacionals i internacionals interessats a fer una residència al centre d'un període temporal de fins a dos anys. HANGAR ofereix un context i uns serveis que possibiliten la recerca i el desenvolupament de les produccions artístiques de forma parcial o integral, i acompanya els seus resultats mitjançant la seva inclusió en diverses xarxes i plataformes o la detecció de les possibilitats de l'ancoratge dels projectes en altres sectors.

espai c a l'Institut Escola Eixample
Regina Giménez, amb la cooperació de
Rafel G. Bianchi
Amb la mediació de la Fundació
Antoni Tàpies

Institut Escola Eixample

L'Institut Escola Eixample és un centre de nova creació. Va ser posat en marxa l'any 2020, a partir de la incorporació a la xarxa pública d'una escola concertada (Col·legi Immaculada Concepció). Com a Institut Escola, inclou a alumnes des de l'educació infantil fins la secundària obligatòria, facilitant la continuïtat pedagògica en el pas de primària a secundària. En ple procés de transformació educativa, l'Eixample ha situat la creació contemporània com a eix articulador del seu projecte educatiu. En aquest marc, participa per primera vegada a espais c, teixint vincles de llarga durada amb la Fundació Antoni Tàpies, ubicada a pocs metres d'aquest centre educatiu.

Regina Giménez

Regina Gimenez viu i treballa a Barcelona. Des de la dècada dels noranta, s'ha consolidat com una de les artistes catalanes més actives en l'escena artística tant a nivell local com internacional.

Mitjançant l'apropiació d'elements extrets del seu context original com antics mapes muts o llibres de geografia i cosmologia, i la seva reorganització en noves composicions, Regina Gimenez desenvolupa a través de les seves obres una recerca entorn de l'aspecte estètic i formal de les representacions gràfiques. Una exploració que dona com a resultat un món de colors i formes geomètriques de gran bellesa i senzillesa, a través del qual es materialitzen diàlegs universals com l'abstracció i la figuració, el color i el blanc i negre o del tot amb el fragment. Es tracta d'un cos d'obra versàtil compost per objectes de diferent naturalesa, des de pintures sobre tela i collages sobre paper a obres tèxtils, passant per altres materials i tècniques com el metacrilat o la fotografia. És per això que a més de la seva producció

pictòrica, cal destacar l'interès de l'artista per l'edició de llibres d'artista i d'obra gràfica, així com la seva tasca docent en l'àmbit universitari.

Entre les seves exposicions individuals més recents destaquen "Brillantes y pàlidas. Gigantes y enanas" (Galeria Luis Adelantado, València, 2021), "Iremos al sol" (Museu Pati Herreriano, Valladolid, 2020), "El Sol i la taula" (Ca Palauet, Mataró, 2018) i "Adoptar una altra naturalesa" (Ana Mas Projects, Barcelona, 2017). La seva obra també ha estat inclosa en exposicions col·lectives d'espais culturals públics i privats de Barcelona, València, La Corunya, Londres, i altres ciutats de Suïssa, l'Argentina, França i Korea. Recentment ha publicat "Geo-gràfics" el seu primer llibre il·lustrat editat per Zahori Books.

Al llarg dels últims anys ha estat mereixedora de diferents premis en reconeixement a la seva trajectòria artística, entre els quals destaquen el primer premi de la Biennal d'Art de Tarragona (2010), el Primer Premi de Ricard Camí atorgat per la Caixa de Terrassa (2001), el Primer Premi en el 30è i 37è certamen de premis de la Sala Parés (1998 i 1995). També va rebre el Premi Fundació Enciclopèdia Catalana al 1999.

Les seves obres formen part d'importants col·leccions com la Fundació "la Caixa", la Fundació Banc Sabadell, la Fundació Vila Casas, Museu d'Art Contemporani de Castella i Lleó (MUSAC) o el fons de la Fondation Comprimeix de París; així com de col·leccions privades com les de Lawrence B. Benenson a Nova York, Adriana Cisneros a Nova York i Miami, Grup Jameston a Nova York i Atlanta o Isabel Marant de París. Fundació Antoni Tàpies

Fundació Antoni Tàpies

La Fundació Antoni Tàpies es vincula per primera vegada a espais c a partir del seu equip d'educació i programes públics, amb l'objectiu de crear i fer sostenibles les relacions amb el sistema educatiu. La seva proximitat territorial amb l'Institut Escola Eixample facilitarà la construcció de vincles sostenibles a llarg termini.

La Fundació va ser creada el 1984 per l'artista Antoni Tàpies amb l'objectiu de promoure l'estudi i el coneixement de l'art modern i contemporani. Amb aquesta finalitat, la Fundació obria les seves portes el juny de 1990 a la seu de l'antiga Editorial Montaner y Simón, obra de l'arquitecte modernista Lluís Domènech i Montaner, restaurada i condicionada pels arquitectes Roser Amadó i Lluís Domènech Girbau. Construït entre els anys 1880 i 1881, en una fase primerenca del desenvolupament del modernisme català, aquest edifici va ser el primer de l'Eixample que integrava la tipologia i la tecnologia industrial -que combina el maó vist i el ferro- al teixit del centre urbà.

La Fundació té un enfocament plural i interdisciplinari i pretén establir col·laboracions entre especialistes de les diverses àrees del saber per contribuir així a una millor comprensió de l'art i la cultura contemporanis. És per això que combina l'organització d'exposicions temporals,

simposis, conferències i cicles de cinema amb l'edició de publicacions diverses que acompanyen les activitats, i mostres periòdiques dedicades a Antoni Tàpies. En aquest sentit, la Fundació compta amb una de les col·leccions més completes d'obres d'aquest artista, constituïda majoritàriament a partir de les donacions d'Antoni i Teresa Tàpies.

espai c a l'Institut Escola ARTS

Neus Frigola

Amb la mediació de la Fundació Suñol

Institut Escola ARTS

L'Institut Escola ARTS va ser creat el 2019, ocupant les instal·lacions de l'antiga Escola Miquel Bleach i de l'antiga Escola Sant Vicenç de Paül, a Hostafrancs (Sants – Montjuïc). Des de la seva posada en marxa situa l'art, el patrimoni i l'actualitat en la vida diària del centre. Com a escola Tàndem, s'ha vinculat al Museu Nacional d'Art de Catalunya. Participa per quarta vegada al programa espais c.

Neus Frigola

Graduada en Belles Arts per la Universitat de Barcelona i amb un màster en art-teràpia per la Universidad Autónoma de Madrid. Actualment combina la producció artística amb el projecte "Arte Paliativo", entitat que acompanya el procés de malaltia a través de l'art en contextos hospitalaris i centres sociosanitaris.

La pràctica art-terapèutica la porta a centrar la seva investigació artística en el bonic i dolorós d'habitar un cos que desitja, emmalalteix, envelleix, estima. Així, recull sensacions, indaga intuïcions i estudia casos, utilitzant el dibuix com a canal d'exploració psicològica i la representació surrealista com a poètica des de la qual assajar possibles vincles.

Els elements que conflueixen en el procés de creació de creació de Neus Frigola tenen una relació molt íntima amb els processos terapèutics que acompanya, doncs la connexió amb els materials resulta pur motor, la metàfora possibilitada de comprensió, re-situació i canvi, i el trauma energia. En un escenari on sembla que l'emoció incapaciti i debiliti, i en el qual la

joventut, la força i la salut s'imposen com a indispensables en el dret a tenir una veu, hem de buscar la manera de penetrar les pròpies fissures cap a noves rutes, i resistir.

Fundació Suñol

La tardor de 2010, la Fundació Suñol va contribuir de forma decisiva a donar visibilitat a EN RESIDÈNCIA, que havia realitzat la seva primera edició amb tres artistes (Salvador Juanpere, Daniel Chust-Peters i Lluís Sabadell Artiga) residents a instituts d'educació secundària. Onze anys després, la Fundació torna a participar en la posada en marxa d'un nou format de programa que vincula la creació contemporània amb centres educatius.

La Fundació Suñol va ser creada l'any 2002 amb l'objectiu de difondre la Col·lecció Suñol Soler. Alhora, la Fundació impulsa un projecte per afavorir la difusió i producció artística contemporània, amb l'objectiu de completar la proposta cultural de Barcelona i ampliar la plataforma de coneixement contemporani de la ciutat.

La Fundació Suñol actua en diversos eixos. D'una banda, es dedica a la conservació i la difusió de la col·lecció, que sota diferents formats i lectures, es mostra tant a la seu pròpia com en col·laboració amb reconegudes institucions culturals. D'altra banda, manté un compromís amb la creació contemporània actual a través de la producció i l'organització d'exposicions i activitats sobre temes, artistes o projectes d'interès en l'entramat artístic del territori. A més, impulsa programes públics i projectes educatius vinculats a l'art contemporani dirigits a una diversitat de col·lectius i en diàleg amb diferents agents.

Experimentem amb l'ART, coordinadora dels espais c

En aliança amb Fabra i Coats: Centre d'art contemporani de Barcelona, l'associació Experimentem amb l'ART desenvolupa la coordinació global dels espais c.

Experimentem amb l'ART és una associació sense ànim de lucre, amb voluntat de servei públic que treballa amb l'art i els processos creatius contemporanis entesos com a acció educativa, per fomentar la capacitat crítica i creativa de les persones. L'activitat principal de l'entitat és en l'àmbit de l'educació no formal i les pràctiques culturals i artístiques col·laboratives i comunitàries, vinculant art, educació i ciutadania.

Per una banda, a l'Espai EART (seu de l'associació). Aquest funciona a mode de laboratori, un espai d'assaig-error que obre nous camins en la recerca i l'experimentació entre l'art i l'educació. Compta amb el programa de Residència EART. Desenvolupa, a més, un programa de formació en articulació i mediació cultural i activitats adreçades a públic general, intergeneracional, infants, etc.

Per altra banda, EART ofereix serveis educatius i culturals d'acompanyament i curadoria de projectes a institucions com centres d'art, museus, biblioteques, centres cívics, centres educatius, etc.

EART és doncs un lloc de trobada d'artistes, públics i maneres de fer i pensar el fet artístic per generar diàleg, reflexió i esperit crític amb una voluntat transformadora.

espais — c

espai c Escola Sagarra

Lucinda Díaz i Núria Torres, mestres referents.

Carolina Jiménez, HANGAR, mediació.

Rosa Llop, artista resident.

espai c Institut Escola Eixample

Xavier Artuñedo, Ernest Bosch i Laura Maurel, mestres referents.

Maria Sellarès, Fundació Antoni Tàpies, mediació.

Regina Giménez, artista resident.

Rafel G. Bianchi, artista col·laborador.

espai c Institut Escola ARTS

Lola Quirant, mestra referent.

Glòria Fernández, Fundació Suñol, mediació.

Neus Frigola, artista resident.

Coordinació i direcció del programa

Berta Ayuso i Víctor Lobo, Experimentem amb l'ART, coordinació general.

Mar Morón i Gemma París, Universitat Autònoma de Barcelona, assessorament i formació.

Carles Giner (Institut de Cultura de Barcelona) i Carme Hoyas (Consorti d'Educació de Barcelona), co-direcció.

La identitat gràfica del programa espais c ha estat creada i desenvolupada per L'Automàtica.